

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Piac-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318 sz. Sz. Nagy Károly ház.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

A főrendiház.

A politika sulypontja, az egész ország és külföld figyelme a magyar főrendiházé. Ritkán esik ez meg a dolog természeténél fogva; maguk a főrendek sincsenek nagyon rajta, hogy különben bármily nagy horderejű kérdéseknél is akár a politika sulypontja, akár az ország és külföld figyelme rájuk essék.

De ma lázas izgatottságban várja mindenki a főrendiház magatartását. Nem akarunk jóslatokba belemenni, melyből ugyanis unos untig volt már része a hírlap-olvasóknak; a főrendiház még ma is, az utolsó órában kiszámíthatatlan, a mi szintén igen természetes.

A főrendiházi tagok nem oszlanak pártokra, még csak klubjuk sincsen. A kormány évtizedeken keresztül teljesen elhanyagolta a főrendiházat. Soha nem tettett kezdeményezés egy főrendi szabadelvű párt alakítására s így történhetett, hogy a kormány és a szabadelvű párt voltaképpen soha sem tudta, hogy a főrendiházban hányan vannak és kik a kormánypártiak?

Mi nem akarunk lemondani a reményről, hogy a főrendiház, bár kis többséggel, de mégis el fogja fogadni a kötelező polgári házasságot. A látszat, fájdalom, e remény ellen bizonyít, de hát ki merte volna reményleni a képviselőház-

ban, hogy 175 többsége lesz a javaslatnak?

Nem akarunk lemondani a reményről, hogy a főrendiház kerülni kívánja az alkotmányjogi konfliktusokat. A közügy érdekében, melyre nézve minden hiában eltöltött percz drága; a főrendiház érdekében, melynek már összeállítására miatt is nem ártana egy kis népszerűség; — nagyon szeretnők, ha a főrendiház többsége már most hozzájárulna a népképviselőnek imponálás számában megnyilatkozott közvéleményéhez.

A főrendiháznak esetleges vetőjét nem fogjuk minden áron tendenciózusan rosszul érteni és magyarázni. Ha lesznek is a nem-mel szavazók közt olyanok, kiknek szavazatát nem lehet eléggé rosszul értelmezni, a többségtől még sem tételjük fel, hogy a népképviselőt dacolni óhajtana.

A főrendiház többsége így okoskodik:

Tagadhatlan, hogy a kötelező polgári házasság kérdése váratlanul hozatott fel. Tagadhatlan, hogy a képviselőház tagjai e kérdésben választóik előtt nem nyilatkozhattak és így az ország e kérdésben meg nem hallgatott. S bár elismerjük, hogy a törvényhatóságok nagy része az egyházpolitikai reformok mellett nyilatkozott, de egy oly korszakot alkotni hivatott kérdést, mint a kötelező polgári házasság

kérdése, elhamarkodni nem szabad és nem lehet. Számtalan nagy fontosságú, de kisebb jelentőségű reformok éveken keresztül előbb a trónbeszédben hozattak fel és csak sok időre lettek azok megvalósítva. — Nem egy közülök még ma sem!

A főrendiház tehát, mint konzervatív testület, bármily tisztelettel viseltessék is a képviselőház óriási többségének nézete iránt, azt a mai helyzetben, csak a percznyi lelkesedés kifolyásának tekintti, hiszen ideje sem volt a képviselőháznak e nagy reformhoz az országot hozzászoktatni s így — ezuttal nem járul a képviselőház határozatához, de visszaküldi azt újabb böles megfontolás végett.

De ha a képviselőház, a nemzet népképviselője újból megfontolván a kérdést, újból felterjeszti a szőnyegre került törvényjavaslatot a főrendiházhoz alkotmányos tárgyalás és hozzájárulás végett: akkor egyenesen a főrendiház érdeke, hogy meghajoljon a nemzet közvéleménye előtt! Mert első vetőjével igazolhatta konzervatív tartását; de a második vetőjével oly végtelen alkotmányjogi bonyodalmakat idéz fel, melyet felidézni egy tisztességes hazafinak sem szabad.

— **Kilépés a nemzeti kaszinó választmányából.** Esterházy Mór gróf (Veszprémmegye főispánja, ki évek óta választmányi tagja

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

A régi táblabíró ítélete.

Írta: Somodi József.

(Folytatás.)

— Kimehetsz. Pető György tanut hívd be; parancsolja a hajdunak haraggal s némi bosszúsággal az öreg táblabíró ur. Ezért ugyan kár volt összejönni. Egyik tanu se vall a zsidóra valami terhelőt.

— Kend gazdaember, — fordul az elnök a tanuhoz. Még az öreg apja is a mi falunkban lakott. Mondja meg hát: mit tud a lólopásról?

— Kérem alázatossággal, mikor a két ló az Éfraim istállójába szaladt: a zsidó felesége hozzám jött s tőlem kért tanácsot, hogy mit csináljon a két lóval? Mert a Pinkelesz nincs itthon. Már három nap óta ringyet-rongyot szed a falukban. Mikor én az ő kérdésére csak a fejemet csóváltam s a vállamat rángattam, egész haraggal mondja nekem a Rifkele: „kend se tudm semmit, majd tanácsol a sógorom!” Azzal átment a sógorához, a koresmároshoz. A szolgám, — miután a dolgát napközben elvégezte, — este épen a koresmában ivogatott. Ő mondta nekem, hogy saját füleivel hallotta, hogy a zsidó koresmáros Pinkelesz-néhez így szólott: „ne busulj, majd gondom lesz a lovakra!”

— Hogy hívják a koresmárost?

— Csak hívták uram.

— Hogy-hogy?

— Tegnap költözött az Ábrahám kebelébe.

— Meghalt?

— Meg biz az uram úgy, hogy nem is szól.

— Elég. Kimehet kend.

Miután több tanu bejelentve nem volt, felállott az elnök.

— Tekintetes törvényszék! Hallották a vádat s a tanuk vallomását. S mielőtt a vádlott fölöt itélnék: méltóztassanak a dologhoz szólani.

Epy-két percznyi esend után felállott Hegyessi Kálmán, a megyének egyik jól ismert notabilitása.

— Én tekintetes törvényszék! bebizonyítottam látom a vádat. A négy tanu vallomása összevág, egy nyomon jár. A cigány jól látta, hogy a lovak az istállóba futottak s mindegyik tanu vallja, hogy egy ideig ott is voltak. Különös bár, de mégsem hihetetlen, hogy a zsidó istállójának ajtaja jó előre kicsinált éerv szerint volt nyitva hagyva. Én magam is tudok olyan esetet, a midőn a lovak okosságuknál . . . akarom mondani ösztönük-nél fogva oda mennek, a hol a családok ki van számukra vetve. A zsidó bizonyosan gondoskodott erről. Megerősít gyanumban azon körülmény is, hogy a csikós hiabavaló dolgokkal mentegette magát. Paprikást evett, bort ivott, — no én is szeretem, — s azután elaludt, hogy ne legyen tanuja a lovak eltűnésének. Itt nemesak a zsidó bűnös, — a ki szintén a kifőzött terv értelmében hagyta el házát, de a csikós is gyanus. De tovább megyek. A lovak az istállóból szőrin-lában eltűntek. A harmadik tanu pedig világosan

állítja, — mert nem is lehet mást hinni, — hogy a zsidó eladta a lovakat; alig említve, hogy a tanu, habár gyengébb, de mégis terhelő vallomást tett, hogy a zsidó az ő feleségét sokszor megcsalta. Harmincz év óta viselem már a táblabírói tisztességet, de bizony engem is sokszor megcsalt a zsidó. De legterhelőbb az utolsó tanu vallomása. A lovak az istállóból hirtelen elvesztek. A zsidó asszony a koresmárossal, mint sógorával trafikált s rá csakhamar meghalt. Különös ez. De hátha valamelyik futó betyár ütötte agyon a lovakért? . . .

Méltóztassanak ezt jól meggondolni. Az eshetőség nincs kizárva; különösen most, midőn megyénkben a rablás, sőt a gyilkolás is annyira el van terjedve. Azért az én nézetem, sőt erős meggyőződés az, hogy Pinkelesz Éfraim a dologban bűnös, s így a törvény egész szigorúságával büntetendő. . . Méltóztassanak különben a dologhoz többen is hozzászólani.

A megyében mindenki tekintélynek s általánosan elismert kitünő bírói talentumnak tartotta a felszólamlót úgy, hogy az ő szava a legtöbb esetben döntő is volt a megye gyűlésén. S mint ilyennek véleménye, sőt meggyőződése után a publikum néhány perczig ismét néma volt.

— Már édes komám uram! engedjen meg, bármennyire tisztelem is böles elméjét: de nekem más véleményem van, — mondja Bárdossi Lajos, szinte jó hirben álló régi táblabíró.

— Halljuk! Halljuk!!

— A tanuk vallomása egy tekintetben

a nemzeti kaszinónak, e napokban lemondott a választmányi tagságról és pedig azért, mert a választmány a Kossuth szobrára pénzt szavazott meg. Tudvalevő, hogy a tisztelt gróf lemondott a főispáni méltóságról is, csak azért, hogy a főrendiházban érvényesíthesse a szavazatát a polgári házasság ellen. A kaszinó választmánya körülbelül annyit veszít benne, mint a mennyit veszített az akadémia Széchenyen: zérót.

— Mikor ülnek össze a delegációk? A legutóbbi közös miniszteri tanácskozáson, mint tudva van, abban állapodtak meg, hogy a delegációkat május hó második felére hívják össze az esetre, ha az osztrák birodalmi tanács tárgyalásainak folyamata ezt megengedi. A magyar országgyűlés tanácskozásaira ezáltal nem kellett tekintettel lenni, mert a delegációk ez idén Budapesten ülésezvén, egyidejűleg az országgyűlés folytathatja működését, a mint ez már máskor is megtörtént. Az osztrák parlamenti viszonyok jelenlegi bizonytalansága azonban s nevezetesen az a körülmény, hogy az államjegyek részleges bevonása iránti előterjesztés hosszabb vitát fog provokálni, igen valószínűvé teszi, hogy a delegációk nem lesznek az eredetileg kitűzött időpontra egybehívhatók s hogy azoknak ülései a legjobb esetben is csak május hó legvégén, esetleg június hó elején fogják kezdeteket vehetni.

A kötelező polgári házasság.

— A főrendiház ülése. —

Budapest, máj. 7.

Az ország szeme ma a főrendiházon függött. Hosszu idő óta nem volt annyira közfigyelem tárgya a felsőház. A kötelező polgári házasság törvényjavaslata ma vonult be a nemzeti muzeum épületébe s ez alkalomra zsufolásig megtelt a főrendiház ülésterme.

Maguk a főrendek olyan nagy számmal jelentek meg a tárgyalás első napján, hogy a padsorokban el sem fértek s többen állva hallgatták a beszédeket. A karzatokat előkelő hölgyközönség töltötte be.

Szilágyi József koronaőr elnökölt az ülésen, mely kétségkívül történelmi nevezetességre fog szert tenni. A vitát Czorda Bódog nyitotta meg. A magyar bírói világnak e köztisztviseltben álló kitűnősége kiválóan tar-

igaz, hogy egy nyomon jár: de ugyanazon nyomon csaknem . . . értéknélküli is. A látogatás valóban egészen ellene szól a zsidónak. De ha a dolog méltóvá tekintünk, talán kedves komám uram is befogja látni, hogy most az egyszerű aligha nem tévedett. De kezdjük elől.

— Halljuk! Halljuk!!

— A cigány vallomása egy fabatkáúál, vagy egy rézpitykénél, — a mivel a kis unokám játszana, — bizony nem ér többet. Tudjuk mindnyáján, a kik lovat tartunk s adunk valamit arra, hogy a szegény páraú ne csak szántson, de ha a hintóba fogják, a fejét is jól felhordozza, hogy az ilyen lovakat sokszor milyen nehéz megfékezni. A kérdéses lovak pedig úgy tudom, hogy még nem voltak eke elé fogva. Nincs hát benne semmi különös, hogy a tisztartó komám uram lovai is elfutottak a ménesből. És mert a Pinkelesz istállójának ajtaját nyitva találták, — a nélkül, hogy családok lett volna számukra kitéve, — minden előre kifőzött terv nélkül, ösztönükkel fogva, egyenesen odafutottak. A csikós vallomását is csak ezen értelemben foghatjuk fel. A csikósnak, — méltóztassék jól megérteni, — csak gyanuja az, hogy a zsidó (a ki a lovak eltűnésekor nem is volt otthon) a lovakat valakinek eladta; de ez . . . nem bizonyíték. Be nem bizonyított cselekményt pedig büntetni nem lehet. A harmadik tanu vallomása pedig épen nevétséges. Hogy őt, avagy feleségét a zsidó megcsalta: ez mindennapi dolog. Hisz az előttem szóló, — daczára a megyében közszájon forgó bölcsességének, — maga mondta, hogy őt is többször megcsalta már a zsidó. De hát ki az közülünk, a ki az ellenkezőt mondhatná el magáról?! Nem bölcs

talmas beszéddel vezette be a vitát. Méltó volt e beszéd a nagyfontosságú tárgyhöz, melylyel foglalkozott s a hely méltóságához, hol elmondott. A főrendek nagy figyelemmel hallgatták a beszédet s a mi ritkaság a főrendiházban a helyeslés moraja gyakran zúgott a padsorokon.

Általános mozgás támadt, midőn Vaszary Kolos hercegprímás fölemelkedett, hogy elsőnek szóljon a liberális reform ellen. Mérsékelt hangon nyilatkozott a hercegprímás s a nap e beszédnek inkább csak gondolatmenetén látszott meg, mint stílusán. Okoskodása természetesen egyoldalú katolikus felekezeti volt, a dogma álláspontjáról beszélt a kötelező polgári házasság ellen s argumentációja hézagait idézetekkel töltötte ki. Beszédét a püspöki kar s Zichy Nándor néhány barátja helyesléssel kísérte.

A végét azonban Zichy Nándor gróf akaratlanul elrontotta egy lupsus linguaével. Vaszary ugyanis egy szónoki formulában azt kérdezte „Vétekem-e egyházam ellen, ha a törvényjavaslatot elfogadom? — Zichy Nándor gróf rázengi: Nem! — Így a hercegprímás nagy derűtlenség közt fejezte be beszédét.

Telivér liberális beszéd következett Vaszary szónoklata után. Gajzágó Salamon, közéletünk régi kitűnősége mondotta ezt. Nemes hévvel védelmezte a törvényjavaslatot, mely államunkat abból az áldatlan harcából kiveti, a melybe épen a katolikus papok hajthatatlansága által kergettetett.

Ezután Szilágyi Dezső igazságügy-miniszter szólalt föl. A főrendek sietve tódultak az ülésterembe s feszült figyelemmel hallgatták a minisztert, ki egyikét mondotta el legremekebb szónoklatainak, mely a politikai szónoklatok sorában mindenkor nevezetes lesz.

Azzal kezdette Szilágyi Dezső a beszédét, hogy az a súly, a melylyel a hercegprímás nyilatkozata természetesen bír, készíti itt a felszólalásra. Ezután a tárgyilagos megbeszélés lehetővé tételére a törvényjavaslat intenczióit interpretálta, a melyeket tévesen és sokan tendenciózusan fognak föl.

Az után a sok szónoklat után, melyeket a kötelező polgári házasság kérdéséről a képviselőházban maga Szilágyi s mások is elmondottak, az igazságügyminiszter még mindig tudott újat és érdekeseget mondani. A főrendek előtt különös érdekléssel bírtak azok a

lenne az: de annál is több. Bizony esal a zsidó, a mig csak él. De a magyar embernek legyen több esze s ne hagyja magát megcsalni. A negyedik tanu vallomása, — úgy látszik, — már bir némi súlylyal, de csak . . . látszik. Méltóztassanak a dolgot, — a vallomások alapján, — jól megfontolni. Hogy a zsidó felesége Pető György tanutól kért tanácsot arra nézve, hogy a lovakkal mi tévő legyen: ez nem a vádolt ellen, de épen mellette szól. Ha van a zsidóban némi becsületesség: e tanácskérés arról tanuskodik. Ők a másét nem kívánják. A jelen nem mindennapi bonyolult esetben szegény Rifkele hírtelenben nem tudta, hogy mit csináljon a lovakkal? Tehát tanácsot kért. Gondolom jó irányban. Hogy a negyedik tanunak szolgálja, — a ki boros fejjel a valósággal ellenkezőt is állíthatott, — azt mondta gazdájának, miként hallotta, hogy a koresmáros így nyilatkozott: „majd gondom lesz a lovakra!“ ezt nagyon nagyon könnyen lehet úgy is értelmezni: „hazavezetem a gazdájához!“

Annnyival is inkább hihető pedig e föltevés, — mert a koresmáros a lovakat jól ismerte. Tudta, hogy a tisztartó uré. Nézetem mellett szól azon körülmény is, — és ez a dologban nagyon fontos — miként egyik tanu se vallotta azt, hogy a koresmáros a lovakat a Pirikelesz Efraim istállójából elvezette.

Es így el sem adhatta A tanuk vallomásából ki nem deríthető, hogy a lovak miként veszték el?

Ez — úgy hiszem — mindnyájunk előtt talány marad.

Hogy pedig a tanuk — egyik úgy, mint

historiai reminisczenziák, a melyekkel a fölfogást vázolta a házassági jogra vonatkozólag. Igen érdekes volt tovább, midőn Vaszaryval az egykori történet-professzorral szemben a magyar históriából bebizonyította, hogy a magyar állam mindig fentartotta azt a jogát, hogy a házasság jogviszonyait maga rendezze.

A széles körű tudás mellett a bíráló tapintat és tárgyilagos hang jellemezte Szilágyi beszédét s ha a főrendiházi vita azon a magas parlamenti színvonalon maradna, a melyre a miniszter emelte, ez csak diszére válnék a felsőháznak.

Még ott is, hol magát a javaslatot, vagy az ő nyilatkozata t félremagyarázták, vagy midőn egy püspök mosolylyal fogadta beszédének egy részét, megelégedett azzal, hogy tárgyilagos fölvilágosítással és magyarázattal szolgált s valóban nem tehetett arról, hogy az illető főpap ellen fordult aztán a főrendek mosolya. S csupán Zichy Nándor gróf néhány közbeszólása szolgáltatott arra alkalmat, hogy pár szellemes rípszóval visszavágjon.

Nem csak politikai, hanem valóságos tudományos becse is van Szilágyi mai beszédének. A házassági jognak valóságos nemzetközi enciklopédiája volt ez a beszéd, a mely élesen kidomborította a kérdés minden oldalát. Valóságos élvezet volt a beszéd meghallgatása s a miniszter tudományossága, fényes ékesszólása, óriási hatást tett a főrendekre.

Ha a főrendiház szavazatát a komoly mérlegelés, a beható megfontolás irányítják s nem felekezeti elfogultság, vagy családi tradíciók és ha még lehet egyáltalán az elvek, eszmék és argumentumok hatásáról és általában kapacitációról beszélni a főrendiházban, úgy az igazságügyminiszter mai beszéde rendkívül sok hívet nyert meg a liberális reformnak.

A miniszter beszéde, a melyet nemcsak megélteneztek, de lelkesen meg is tapsoltak, délután fél három óra után véget ért.

A városi tisztviselők lakbére.

Debreczen, máj. 8.

Mióta határozott alakot öltött a helybeli városi tisztikar azon óhajta, hogy az állami és vármegyei tisztviselőkhöz hasonlóan, ők is lakbért kapjanak, alig olvastam néhány jóakaratu újdonságon kívül valami önálló cikket, mely ez ügyben iratott volna, holott úgy

a másik — szenvedélyes szavakban, gyűlölettel fakadt ki a zsidó ellen, (a mi különben vérebe van a magyarnak) kérdem: nem vezethette-e a tanukat, még jelentéktelen állításoknál is, ferde vallomásra? a mint Putyu, a csikós, sőt még a becsületes öreg Pető György nyilatkozatából is hallottuk.

Ugy tudom, hogy a koresmáros több mint negyven év óta bírja már a koresmát és soha senkisé megvallott ellene legkisebb terhelőt sem.

Hogy most hetvenhat évvel — mikor már az embernek a fél lába a sirban van — követelt volna el lólopást, jobban mondva, segédkezet nyújtott volna arra, hogy a lovakat eladja: ha bir is némi valószínűséggel, de csaknem hihetetlen.

Hogy pedig a lovak eltűnése után hírtelen meghalt: bizony nem jó kedvéből tette s legkevésbé azért, hogy a törvényszéktől félt volna; annyival inkább, mert — a mint köz tudomásu — se fia, se unokája nem volt, felesége pedig régen nyugszik már a sirban, ő meg gazdag ember hírében állott.

Mindezen szerény okoknál fogva bátorodom a zsidó vád alóli fölmentését tisztelettel indítványozni . . .

Méltóztassanak különben többen is szót emelni.

Én is kérem — mondja az elnök — méltóztassanak a dologhoz még hozzászólni. Ellenkezőleg a vádolt fölött ítéletet kell mondanom.

A nagy hallgatás után az elnök oda szól a hajdunak:

— Miska! — vezesd be a vádlatot. A tárgyalás alatt Pinkelesz Efraim bő

gondolom ez nem lett volna czélszerűtlen az ügy érdekében, mert bár a lapokban közölt emlékirat meglehetősen kimeríté a kérelem igazságos és méltányos voltának érveit, még is van szerintem még mindég valami elmondani való.

Az emlékiratban úgy is csak az van a legvégén említve, hogy: bis dat, qui citó dat. Igen is, úgy van Kétszer ad, a ki tüstént ad, de ez a „tüstént“ nem határnap; lehet slatta akár a mai, akár a holnap napot érteni, de lehet a jövő, sőt az 1896-dik évet is érteni. Már pedig a városi tisztviselőknek nem állhat érdekében ily bizonytalan terminust kérni, mert nagyon drágul napról-napra minden s a segítség majd későn talál jönni!

Mert hogy jönni fog, abban senki nem kételkedik; a lakbér megtagadása a városi tisztviselői kar elítélésével járna s végre is oly csekély a kérés, hogy a város budgetének egyensúlyát, a megadás egyáltalában nem fogja megzavarni.

Vegyük csak azt, hogy mit fizet az állam a vasutasoknak és mit kér a várostól a tisztviselője.

A 600 forint fizetéssel bíró vasutas kap évi 210 forint lakbért; a városi 600 forintos fizetésű tisztviselő kér 150 forintot, vagy is épen hatvan forinttal kevesebbet.

E kettővel szemben pedig kap egy hasonló fizetésű katonatiszt 120 forint pótlékot és 260 forint lakbért. Miért?!

Igen is: Miért?

Ez a miéltre adható elasztikus felelet az, a mely — hallomás szerint arra buzdította a vasutasokat, hogy bár az állam többi tisztviselőinél jóval magasabb lakbért kapnak, a mostanival nem elégedve meg, kérik részökre is a lakbért azon összegben megállapítani, mint a mennyiben a hasonló fizetésű katonatisztek részesülnek.

Van e kérdésben valami nagyon komoly igazság, melyet lehetetlen megfontoláson kívül hagyni.

Mindannyian az államot szolgáljuk; a katonatiszt, a vasutas, a bíró, a rendőr, a tanácsnok stb; tehát nincs valami nagyon alapos ok a lakbérösszeg közti feltűnő különbségre s a városi tisztviselői nagyon örülhetnek, mikor a vasutasok a magok lakbérével nem elégedve meg, a katonatisztekéhez hasonlóért kérelmeznek, mert itt tűnik az ki, hogy mennyire igazságos és mindenek fölött mennyire szerény az ő lakbér igényök!

kafantája zsebéből aligha minden vöröshagymát el nem fogyasztott. A mint a terembe lépett, mindenki észrevette az erős hagymaillatot.

— No zsidó! — kihallgattuk mind a 4 tanut. Azok ellened lényegében ezt vallották: „a tekintetes tisztartó ur lova csakugyan a te istállóban volt, feleségedet a koresmáros tanácsolta, hogy majd gondja lesz a lovakra s a mi fő, a lovak az istállóból csakugyan eltűntek s mindedig sem sikerült azokat kézre keríteni.“

— Hát van-e valami mentséged? Szólj!

— Tekhintetes thürvényszék! Azon a napon, hogy a tekhintetes tisztartó ur lovai az istállóban voltak — váj mihr, minden szénát is megettek! — én, az én gebéimen rongyot voltam szedni a szomszéd falukban, bebizonyíthatom az odavaló falusi birókkal. Hogy az én Rifkhelem a koresmárossal beszélt: asszonyi dolog. S hogy a lovak addig veszték el, míg én oda voltam, az én együgyű eszem azt mondja, hogy a lólopást ahoz értő lócsiszárok követhették el. Könnyű volt nekik a dolog. Nem volt, a ki a lovakat éjjel őrizze. Én védelmemre mást nem mondhatok, mint azt, hogy én nem voltam akkor otthon, mikor a lovak az istállóba futottak; sőt akkor is távol voltam, mikor onnan eltűntek. Hát én nem tehetek róla. Kheresse meg a tekhintetes thürvényszék. A föld alá csak nem bujtak.

— Kimehetsz.

(Folyt. köv.)

Igaza van a városi tisztviselőknek a lakbér megadása érdekében szerkesztett emlékiratának, mikor azt hangsúlyozza, hogy egy városi tisztviselővel szemben igényeket táplál a nagy társadalom.

Igényli, követeli, hogy mindenütt tisztességesen jelenjék meg. Vegyen részt a társadalom minden mozgalmában, igényli tőle az áldozatot is, de nem kér: miből fedezi azokat.

Óhajandó volna, ha a követeléseket támasztó társadalom, a tisztviselők fedezeti forrása iránt is érdeklődne s ha támogatná azoknak az anyagi javadalmazás iránti kérésüket minden erkölcsi erejével.

A tisztviselőtől igényli a társadalom a család alapítást. A tisztviselő is vágyik utána, — mert hiszen ez képezhetné egyetlen igaz örömét a hétköznapi élet rideg kellemetlenségei mellett s ha bele megy, ki is alig gondolható bajok tornyosulnak fölébe s áldhatja Istenét, ha szegényesen, de tisztességgel végzi be életét.

De igényli a társadalom, hogy ide is oda is adakozzék. Jótékony czélokot előmozdítani kötelesség! Igaz! De ha oly szűk a jövedelem, hogy a megtakarítás lehetetlenség, miből vigyék az illetők az áldozatot?

Hej! sok tisztviselő szíve vérzik, mikor sem maga, sem szerettei nem vehetnek részt a társadalmi élet kedves mozgalmában, mert nem engedi a — bevétel.

Miért van hát a tisztviselők közt oly nagy különbség lakbér tekintetében? Mert az egyik hadnagy, vagy őrnagy, a másik meg írnok, vagy vasuti ellenőr, mert a harmadik városi hivatalnok, vagy tanácsnok?

Es miért kell épen a városi tisztviselőknek a legszerényebb lakbérért is soká — esedezni? . . .

Megvagyok győződve, hogy a városi tisztviselők kérelme teljesítették s a városi hatóság megszavazza a lakbér részökre már ezen folyó év július havától fogva

Biró.

Különfélék.

* Magyarország megyéi a milleniumon. A B. H. egyik olvasója egy tájékoztatást és felhívást küldött be, melyben azt az eszmét pendíti meg, hogy a milleniumra Magyarország minden megyéjét írásban és képben kell megörökíteni. — „Hadd éljen, — mondja a felhívás, — örök emlék arról, miként állott a hon ezredéves védőbástyája, a megyei rendszer s vele az egész nemzet a megyei önkormányzat keretében akkor, midőn fönnállásának e nagy határévet, az ezrediket érte el.“

A terv megpendítője szerint a mű elmondaná minden megyének rövid történetét, politikai és leíró földrajzát, helységnévtárát, tiszti névtárát, a kereskedők, iparosok és száz holdon felüli birtokosok névsorát, a főúri és nemesi családokra vonatkozó adatokat, továbbá minden intézmény és egyesületről a legszükségesebbet. A mű tehát statisztikai beszámolás volna az összes megyéknek minden számottevő tényezőjéről az ezredik évben. A szöveg közé azután képek jönnének. Szatmármegyében már buzgólkodnak is a terv keresztülvitelén és — mint nekünk írják — lépéseket tesznek a kormánytól s a milleniumi bizottságnál is az eszmének elfogadása végett.

* Tiltakozás a hódmezővásárhelyi zavargás ellen. A magyarországi szociáldemokrata párt pünkösdkor tartandó kongresszusán, — hír szerint — indítványt fognak tenni, hogy a kongresszus fejezze ki rosszalását a hódmezővásárhelyi zavargások fölött s jelentse ki, hogy a magyarországi szociáldemokraták távol állanak minden erőszakoskodástól.

* Anarkista ujság. Annyira terjed már az anarkizmus, hogy most megint egy ujságot alakítanak az anarkisták elveik propagálására. Mint illetéktelen forrásból jelentik, ebben az ujságban, (a melyet különben csak anarkista műtársak kapnak meg) az is benne lesz előre, ha a tett emberei valahol merényletet akarnak elkövetni. Azonkívül lesznek benne szakhirdetések. Az anarkista ügyvéd ilyen forma hirdetést tesz közre: „Értesitem

t. ügyfeleimet, hogy hozzám teljes bizalommal fordulhatnak, mert én azon per biráit, a melyben nem nyerek, felrobbantom.“ Az érdekes ujság bizonyosan ilyen hirdetéseket is fog tartalmazni: Egy meglett koru anarkista elszánt élettársat keres. Bourgeois-nők kizárva. Vagy: Ki volna hajlandó egy fekete parázs szemű hölgy szemé villámainál bombáját lelrobbantani?

* Egy gratuláció viszontagságai. Romániának Romnik nevű városában nagy tüntetést rendeztek a memorándum-pör ellen; a tüntetés eredményeként két táviratot küldöttek, egyiket Károlynak, Románia királyának, egy másikat a vádlott román nemzeti bizottsághoz. Ez utóbbit azonban a határon, — mint a Gazetta Transilvaniei írja — a magyar kereskedelmi miniszter rendeletére elkozták.

Azért az egy forintért?

— A tanyáról irták. —

Ágnes egész nap pörül, nem tud miatta békén maradni senki. Az öreg béres nem elég jól viseli gondját a jószágának, az eke szarvát se úgy fogják meg, a hogy kellene, a vászon-nép is többet nyelvel, mint a mennyit dolgozik, — voltaképen pedig mindenki rendjén végzi a dolgát, csak ott van a bibi, hogy Keszeg Péterékkel nem tud vége szakadni a — bajnak, három esztendő óta egyebet sem tesznek, csak a fiskálist bujják, de se hajszra se cselőre nem tud eldőlni.

— Tamás gazda! Fordul Ágnes az nrához. Menjen be ahhoz a pörvesztőhöz, mondja kend meg neki, hogy ha ennek a mi sorsunknak nem jár ma végére, a szemem elé ne kerüljön, mert . . . jaj még nagyot talállok mondani.

Tamás látja, hogy igaza van az asszonynak, nem szívesen gyalogol be Debreczenbe. de tudja, hogy jobb hallgatni, mikor az asszony neki durálja magát és elindul bosszusan, ingerülten, hogy micsoda lélekveszedelmet csap ő majd most a prókátornál.

Mire beért a városba, elharangozták a delet.

Egyenesen az ügyvéd lakására siet, de most nincs ott senki az irodában, letelepedik az ajtó elé, legalább megpihen egy kicsit.

Ugy négy óra tájban veri fel álmából egy fiatal patvarista. Tamás a szeméit dörzsölve kérdezi;

— Itthon van a fiskáros?

— Nincs. Mit akar?

— Hát tudja, dohánylevélről álmondtam hát az gondolom, hogy valami irás érkezett abba a mi sorsunkba.

Biz' abba nem érkezett Tamás gazda — semmi irás.

— Hát a fiskáros mikor kerül meg-meg haza?

— Majd csak vasárnaphoz egyhétre, mert elutazott.

— Hm. A mán baj.

— Miért?

— Azé, mert addig nem lehet nekem várakozni.

— Addig bajos is volna.

— Hát má most mire vigzi?

— Tudja mit, Tamás. Irja alá ezt az irást: gyűjtsünk a Kossuth Lajos szobrára való költségre.

— Kossuth Lajosnak?

— Igen.

— Biz azt jól teszik.

— Kend is ad hozzá 1 forintot.

— Adok, hogyne adnék.

— Tamás benyul a mándli zsebbe, kivieszi az ezüst forintot s átadja, aztán mint a ki dolgát legjobban elvégezte elindult hazafele.

Egész uton azon töpreng, hogy számoljon be az asszonynak az egy ezüst forinttossal.

Mikor a ház közelébe ér, dühöng, mint-ha italos volna, danolva nyit a szobába, a hol az asszony türelmetlenül várja.

— No mit szolt a fiskáris, vége szakad már a pörnek?

— Düllőre jutunk babám, csak a végét várja.

Vidék.

— Közel vidéki hírek. —

* **H.-Böszörmény város egészségügye.** A polgármesternek a város képviselőtestülete elé terjesztett jelentése szerint az elmúlt 1893-ik év a közegészségügyet illetőleg egyike volt a legkedvezőtlenebbeknek és bár a közelben fellépett kolera elkerülte is H.-Böszörményt, de pusztított a gyermekek között és pedig járványszerűleg a ronesoló toroklob. Sok áldozatot követelt szintén a gyermekek közül a bélob és béllhurut, úgy hogy míg 1892. évben az évi szaporulat 298 volt, most 1893-ban az csak 114 lélek.

A közegészségügyre tartozólag felemlíti a jelentés, hogy a ragályok, főleg a ronesoló toroklob eleni védekezés céljából egy stabil gőzfertőtlenítőt hozatott a város. Továbbá, hogy újabb 12 mély furatu kut előállítására lett a szerződés megkötve. — A fürdő a használatra alkalmassá tétetett. Végre a múlt év folyamán egy III-ik gyógytár felállítása engedélyeztetett a Nagyméltóságú Belügyminiszter ur által H.-Böszörményben.

*

Közművelődési kegyeletes és hazafias tények voltak, hogy a budavári honvédszobor leleplezésénél a város magát küldöttség által képviseltette, hogy Irányi Dániel siremlékére 50 frtot adott, hogy a Jókai jubileuma alkalmából a nagyiró műveinek egy dísz példányát a gymnasium részére megvette és hogy a Felső-Magyarországi közművelődési egyesület titkárát, Konstenszky Géza urat ottani felolvasása alkalmából kitüntetéssel fogadta.

* **B.-Ujfalu a Kossuth-szoborra.** A Sárrét fővárosában, Berettyó-Ujfaluban közadakozásból eddig 335 frt gyűlt össze Kossuth Lajos szobrára. Ezenkívül a „Sárréti Népbank”, — melynek teremtője s igazgatója Habókay József, — 100 forintot adott a hazafias célra. Mint érdekes, mind a mellett különös felfogást említjük meg, hogy midőn egy valakit adakozásra kértek fel, az a valaki így tagadta meg az aláírást:

— Miért adjak én? tette én érettem Kossuth valamit; én tőlem csak elvettem, mert én nemes ember voltam és vagyok.

Ehhez a nyilatkozathoz nem kell kommentár.

— **Baptisták Diószegen.** Szokatlan népesség, egy egész csapat, — leány és fiatal ember, — érkezett péntek reggel városunkba, — írja Diószegi levelezőnk. Az állomástól szomorú melódiájú templomi szoltárokat énekelve vonultak be. Természetesen megütközést keltett az éneklő invázió és senki sem tudta elképzelni ennek a látogatásnak jelentőségét. Csakhamar tudomására jött a falu népének, hogy a magas vendégek igazhívó baptisták, kik térítési járatban keresték fel csendes falunkat. A midőn beérkeztek, mindnyájan erélyesen hozzáláttak a könnyen hívó falusi nép félvezetéséhez és mindenféle tanítételekkel igyekeztek bebizonyítani, hogy csak az igazhívó előtt van nyitva a mennyei szög a j t a j a. Sajnos, nem találtak itt süket fülekre a nagyváradi apostolok! 73 egyént sikerült nálunk összetoborzani zászlójuk alá. Megdöbbenve látta délután a lakosság értelmesebb eleme, mint vezetett félre azt a 73 hiszékeny, balga nőt és embert a Nagyváradról ide utazó igazhívó apostoltömeg. Nagy éneklés mellett gyűltek össze és szoltárok és egyéb zsolozsmák éneklése mellett indultak meg a város szélén levő álló vízhez, ott egy kis sátrat állítottak és megkezdődött a keresztelés. A sátorban vetkeztek le és fehér lepelbe öltözve mentek bele az elég iszapos vízbe, hol nyakig bemártva kereszteltetett meg mind a 73 új igazhívó. A keresztelés után, melyet csaknem az egész falu végig nézett, ismét egy csoportba verődve, éneklés mellett vonultak be a városba. A nagyváradi igazhívók papja szentírasi citátumokkal telített beszédet tartott az új, mennyei országba vágyó igazhívókhöz, mely után csendesen szétoszlottak.

* **Mégis h—t a nimet.** Elég meggondolatlan és bolond mondás biz' a, de hát a magyar embernek valamikor volt oka ilyen különösen hangzó kijelentésre, mert egyszer-

mászor a sógor elég sok borsot tört az orra alá.

Ma már inkább mókaszámba megy inkább, mint komoly számba a különös kijelentés, mint ezt a következő sorok is igazolják.

Nemrégben a berettyó-ujfalui kálvinista toronyról, — mivelhogy ott más torony még eddig nincs is, — valami szélvihar leröpítette a vitorlát, mely olyan pompásan jelezte a jó ujfalu atyafiaknak, hogy merről fúj hát a szél.

Nagy volt a sopánkodás, vajjon úgy hagyják-e a szép toronyt vitorla nélkül, vagy mittevők legyenek? No, mert valami ahoz értő ember vállalkozott volna ugyan a vitorlát feltenni, ha 800 forintot fizetnek. Nagy állást kell készíteni s nem is kis dolog olyan magasra felmenni, mint az ujfalu kálvinista torony teteje.

Már-már lemondottak a jó atyafiak a vitorláról, — sokalván az eklézsia 800 forintot, — mikor valami német mesterember vállalkozott, hogy 50 frtért kireperálja a bajt.

A német sógor meg is tette, a mire vállalkozott, még pedig olyanformán, hogy a torony ugynevezett nagy hólyagától megerősített létrákat alkalmazott egész fel a vitorlarudig. Sok bánulója volt a vakmerő embernek. A Paraczeser-ről, Szilárdalról-ról, az Oláh-városból egész népvándorlás leste a műveletet.

Mikor aztán felillesztette a vállalkozó a vitorlát s az büszkén jelezte, hogy merről fúj hát a szél, egy atyafi imigyen adott kifejezést megelégedésének: Mán hiszen csak fene jó feje van annak a majsternek — aszondom, meg azt is hogy: mégis csak h—t a nimet!

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy színhangverseny vasárnap és szombatnapon d. u. 4—6 óráig a Margit-fürdőben. Muzsika s kollegiumban a kőszónagy számban nyitva van vasárnaponként 10 től 12-ig délután.

Anyakönyvtár a kollegiumban a kőszónagyok nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyitvaszó olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3—6-ig nyitva.

A kir. ítélő tábla hivatalos órái d. u. 8—12-ig, s a. 2—5 óráig. — Az ígató, kiadó hivatal és az aratók nyitva d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a (Kerek. Akad. földsz.) Szerdán és Szombaton d. u. 5—8 óráig van nyitva. A kezűgyesítő egyesület első iskolai műhelyében (főreáliskola földszint) szerdán és szombaton d. u. 3—6-ig. munka tanítás folyik.

Május 8. Hangverseny a Kossuth-szobor javára a „Dobos” vígadóban.

Május 9. A tordai dalegyesület városunkba érkezése.

Május 11. A debreczeni dalegyesület és debreczeniek kirándulása Fiuméba az országos dalversenyre. Indulás reggel fél 9 órakor.

Május 13 és 14. Pünkösd.

Május 16. Hajdúvármegye közgyűlése.

Május 21. A VIII-ik osztály közvizsgálata az ev. ref. főiskolában.

Május 22—26. Érettségi írásbeli vizsgálat az ev. ref. főiskolában.

Május 24. Urnapja

Június 2. Könyvnyomdászok nyári mulatsága a „Margit”-ban.

Június 24. És a következő napokon szóbeli érettségi vizsgálat a főiskolában.

Aug. 6—14. Debreczeni nagy-bölgasszony napi országos vásárok következő rendben: 6—7-én bőr, gyapju méz slb. toll, iparcsikkék, gabonaneműk és mindentéle termény vásár, 9—10-én juv vásár, 11—12-én sertésvásár, 12—13-án lóvásár, 13—14. baromvásár.

Oktober 1—9. Debreczeni dienes napi országos vásárok következő rendben: 1—3-án bőr, gyapju, méz, toll, iparcsikkék, gabonaneműk és mindenféle termény vásár, 4—5-én juhvásár, 6—7-én sertés vásár, 7—8-án lóvásár, 8—9-én baromvásár. Nyera termények és iparcsikkék a vásár egész tartama alatt árusíthatók.

— **A debreczeni közkutak.** Stáhl Géza városi helyettes főmérnök azt javasolta a városi tanácsülésen, hogy az ártézi kutból kikérelt csövek egy részét vegye át a város Zsigmondy mérnöktől, mert azokra jelentékenyen nagy szükség volna a debreczeni közkutak helyreállításánál. A közkutaknál alkalmazott csövek ugyanis nem megfelelő átméretűek s emiatt gyorsan beiszaposodnak. Ez szokta aztán előidézni, hogy a közkutak gyors egymásutánban romlanak meg. A városi tanács előtt

hozott javaslat azonban tárgyalásra addig nem kerülhet, míg az ártézikut ügyét a város Zsigmondy mérnökkel meg nem oldja.

— **A főter felloccsolása.** A városi tanács megbizta Körner Adolf tanácsost azzal, hogy Szikszay Gyula tűzoltó főparancsnokkal és Sárváry Gyula dr. főorvossal állapítsák meg azt, hogy a főteret miként lehetne naponként a nyár folyamán rendszeresen felloccsolatni s a megállapodás után erről terjesszen javaslatot a városi tanács elé. Körner Adolf tanácsos, Szikszay Gyula főparancsnok és Sárváry Gyula dr. holnap jönnek össze, hogy a városi tanács elé terjesztendő javaslatot megállapítsák.

— **A debreczeni Kossuth-szobor javára.** A Kossuth-szobor bizottság által kiadott gyűjtő-ívek közül Tóth Béla bizottsági pénztáros-hoz eddig két gyűjtőív érkezett be és pedig: a 644. sz. Puky Gyula kir. ítélőtáblai elnöktől, a következő gyűjtéssel: Puky Gyula 10 frt — Beérkezett továbbá a Papp László 636. sz. gyűjtőíve a következő gyűjtésekkel: Bornyász József, Kulcsár Gábor és neje Szűts Zsuzsanna, Harangi Sándor, Jobbágy József, Mórítz Bertalan, Tóth Sándor, Papler Ferenc 2—2 forint; Németh András, Torday Gábor 3—3 forint, Kolossa Adám, Torday János, Farkas István Pál, Katz Márton, Szabó József Kovács m., Szabó Lajos, Wagner György, Szakácsi András, Veidner Gusztáv, Böszörményi Pál, Nagy Jakab, Liptai Sándor, Kéki Sándor, Ungvári József, Péntek László, Czabán Dániel, Winkler Adolf (H.-Böszörmény), Kovács Sándor, Lőrincák László, Keszler Jakab 1—1 frt; összesen 42 forint. Szász Sámuel 1793. számú gyűjtőívén: Szász Sámuel 1 frt, Fésüs István 20 kr, ifj. Fésüs István 10 kr, ifj. Fésüs Lajos 10 kr, Ormós Imre 20 kr, Klár Ignác 20 kr, Kiss Bella 50 kr, Lakatos Mátyásné 50 kr, Skergala István 20 kr, Dankó M. 50 kr, Tóth Ferenc 20 kr, Kovács Antal 50 kr, Dörre Ferenc 50 kr, Schönberger Vilmos 1 frt, Kovács Mihály 10 kr, özv. Kálmán Józsefné 5 frt, Lakatos Gábor 50 kr, N. N. 20 kr, Jory Károly 20 kr, Szép Gyula 1 frt, Smakmayer Janka 30 kr, Lókody Sándor 30 kr, Bartha Dániel 80 kr, özv. Kállay Andrásné olajútó 1 frt, Gyarmathy József 1 frt, Sütő József 10 kr, Csató István 40 kr, Báthory József 50 kr, Vastagh István 50 kr, ifj. Parti Ferenc 20 kr, Szabó József 50 kr, összesen 18 frt 60 kr. Tóby István 686. számú gyűjtőívén: Tóby István 2 frt, Szűcs Kálmán 1 frt, összesen 3 frt.

— **Hajdumegye a múlt évben.** Lapunk tegnapi számában közöltük volt Hajdumegyének múlt évről szóló zárszámadásait; ezuttal Rásó Gyula kir. tanácsos alispán jelentéséből kivesszük a vármegye szervezetére, ügyés pénztárforgalmára vonatkozó következő adatokat:

A törvényhatósági bizottság áll 240, fele részben legtöbb adót fizető, fele részben pedig választott bizottsági tagból és az 1886. évi XXI. t. cz. 51. §-a alapján szavazattal bíró tisztségviselőkből. A törvényhatósági bizottság a lefolyt 1893. évben öt közgyűlést tartott és pedig: február 14. és 15-én, márczius 20—21-én, május 15, 16-án, szeptember 25, 26, 27-én és december 14, 15-én. A közgyűlések mindenikén főispán ur Ó méltósága személyesen elnökölt a vármegye kezelése alatt álló pénztárak a törvény értelmében minden hóban megvizsgáltattak, a vizsgálat eredményéről a jelentések, a jegyzőkönyvek bemutatásával a közgyűlésekhez megtétettek. Az országgyűlési képviselő választók véglegesen megállapított s a folyó évre érvényes névjegyzéke szerint van: a) a nádudvari választó kerületben 2276 b) a h.-szoboszlói választó kerületben 2138 c) a h.-nánási választó kerületben 2569 d) a külön képviselő küldési joggal bíró H.-Böszörmény r. t. városban 1739 jogosított választó. A községi jegyző szigorló bizottság a múlt évben 5 jelöltet vizsgált meg s ezek mindenikét képesítettnek ítélte. Az állandó választmány minden közgyűlés előtt több napon át, a többi egyes bizottságok, választmányok, mint az igazoló, bíráló választmány, egészségügyi bizottság, nyugdíj választmányok stb. a mutatkozott szükségekhez mért számban tartottak üléseket. A közigazgatási bizottság havonként egy-egy ren-

des ülést tartott, ezen ülésekben, márczius és május hónapokat kivéve, főispán ur ő méltósága elnökölt. E bizottság jegyzőkönyve 707. számot tartalmaz s ezen számok alatt, — valamint egyes ügyek, elnöki intézkedéssel, — az ígatóba beérkezett 906 ügydarab 42 kivételével el is intéztetett. Az alispáni ígatóba a múlt év folyamán beérkezett 12108 ügydarab, az 1892. évről átjött 72 ügydarab, s így elintézésre várt 12180 ügydarab. Ebből tényleg elintéztetett az év végéig 12078 ügydarab, a folyó évre átjött csak 102 ügydarab, ezek is olyanok voltak, melyek az év utolsó napjaiban érkeztek s nagyobb részben közgyűlési elintéztetést igényelvé, csakis ez évben lettek feldolgozhatók. Az alispán, mint kihágási ügyekben II-od fokú hatóság ígatójába 121 felebbezett kihágási ügy érkezett, mely mind elintéztetett. A múlt évi alispáni letéti pénznapló szerint a múlt év folyamán a vármegyei pénztárba 175504 forint 4 krajczár készpénz s 16208 forint 81 krajczár érték érkezett be.

— **Az országos tanszerkiállítás** rendező nagybizottsága f. hó 10-én, esütörtökön d u. 5 órakor gyűlést tart a városháza nagyteremben, melyen szervezkedési ügyeit intézendi. — Van szerencsénk e gyűlésre a rendező nagybizottság összes tagjait ez uton is tisztelettel meghívni. Debreczen, 1894. évi május 7. **S i m o n f f y** Imre elnök. **C s i k y** Lajos igazgatóelnök.

— **A miniszter elismerése.** A földmivélségi miniszter, a mint a F—i E—ő-ben olvassuk, elismerését fejezte ki **S o m o s s y** Béla, H.-Böszörmény város polgármesterének, a lótenyésztés ügye iránt kifejtett érdeklődésért és az a körül kifejtett buzgó működésért. Az elismerő levél így hangzik: „Tekintetes **S o m o s s y** Béla polgármester urnak, H.-Böszörményben. Örömmel értesültem azon érdeklődéséről, melylyel Tekintetes Polgármester Ur a lótenyésztés ügye iránt általában véve viselkedik s azon buzgóságáról, melylyel annak érdekében nemcsak a vezetése alatt álló város területén sikeresen működik, hanem a körülötte fekvő egész vidéken is a jó példa adással buzditólag hat Midőn felkértem, hogy ezen fontos közgazdasági ág iránt jövőre is tartsa meg nagybecsű érdeklődését s annak érdekében továbbra is lankadatlanul munkálni sziveskedjék; egyszersmind készsággal jelentem ki, hogy e téren eddig eredményeket szerzett és azokért az ügy érdekében, ezennel elismerésemet fejezem ki. Bethlen s. k.” Kiváló örömmünkre szolgál, hogy e tevékeny, buzgó ember munkássága az illetékes körökben is elismerésre talál.

— **Debreczen város közokóházának betegforgalma** április havában. A város közigazgatási bizottságának f. hó 5-én tartott ülésében jelentette be **K ö r n e r** Adolf tanácsnok, a város nyilvános közokóházának betegforgalmát ápril havában. Lapunk tegnapi számában erre vonatkozólag hozott közleményünk kiegészítésül alábbiakban közöljük a betegforgalomról szóló teljes kimutatást. Márczius hónapról maradt ápolás alatt 177 beteg; ápril hóban felvétetett 85 fi, 87 nő, összesen 172, gyógykezeltetett összesen 162 fi, 187 nő; összesen 349; elbocsáttatott: gyógyulva 50 fi, 67 nő; javulva 17 fi, 23 nő; gyógyulatlan 2 fi, 3 nő; meghalt 6 fi, 4 nő; ápril havi fogyatéka tehát 75 fi, 97 nő. — **I l l e t ő s é g r e:** debreczeni: 46 fi, 37 nő; vidéki 116 fi, 150 nő; v á l l á s r a névze: ev. ref. 103 fi, 125 nő; róm. kath. 46 fi, 48 nő; ág. ev. 7 fi, 3 nő; izr. 6 fi, 11 nő; gyógykezelés alatt maradt ápril végével; 87 fi, 90 nő. Az összes fölmerült ápolási napok száma 5572.

— **A Kossuth-szobor bizottság ülése.** A debreczeni Kossuth-szobor bizottság holnap, azaz május hó 9-én, a kereskedő ifjak önképző egyesületének helyiségében, végrehajtó és gyűjtő bizottsági ülést tart. A gyűlés tárgyat képezi: Jelentés a gyűjtőívek szétküldéséről és a gyűjtésekről. A Kossuth szobor bizottság ülését — a jelzett napon délután öt órakor tartja meg,

— **Pünkösdi elekczió.** Szombaton délután történt meg a főiskolában a pünkösdi elekczió a következő eredménnyel: **V i r á g** István 42h. **Békés-Gyulára,** **Kovács Lajos** Kisujszál-

lásra, **Szoboszlóra** **Lencz Géza,** **Békésre** **Lósoncezi Endre,** **Nagy-Szalontára** **Nagy Márton,** **Berettyó-Ujfaluba** **Gáspár László,** **Földesre** **Soltész Elemér,** **Török-Szent-Miklósrá** **Baksay Árpád,** **Hódmezővásárhelyre** **Nagy Sándor** és **Veress István,** **H.-Böszörménybe** **Ablonczy Pál,** **Mihályfalvára** **Paulai Viktor,** **Tisza-Roffra** **Sáfrány Lajos,** **Kabára** **Baróthy Béla,** **Nagy-Szölösre** **Csia Kálmán,** **Büd-Szent-Mihályra** **Harsányi Sándor,** **Margittára** **Fűssy József** **Nagy Kállóba** **Juhász László,** **B.-Ujvárosra** **Keresztessy Károly,** **Diószeghre** **Földváry Jenő,** **Tisza-Lökre** **Fekete Sándor,** **Mike-Péresre** **Horváth Imre,** **Téglásra** **Soós Károly,** **Székelyhidra** **Kovács Lajos,** **Biharba** **Kuthy Zsolt,** **Püspök-Ladányba** **Fehér Gyula,** **Furtára** **Csermák Béla,** **Barándra** **Nagy Sándor,** **Ecsedre** **Kőrösy Ferencz,** **Okányba** **Óri Tamás,** **Hadházra** **Bogdán Lajos,** **Tépére** **Egető Lajos,** **Szováthra** **Szell Endre,** **Zsákára** **Korpádi Zoltán,** **Monostor-Pályiba** **Kun Béla,** **Nyir-Bátorba** **Rásó Sándor,** **Mezőturba** **Kecskeméthy Gyula,** **Kenderesre** **Sinay Károly,** **Király Péter** **Tasnádra,** **Hajdu György** **Tisza-Füredre,** **Konyárra** **Balogh Imre,** **Rácz Kálmán** **Tisza Dobra,** **Bagosra** **Horváth Gy.,** **Madarasra** **Nagy K.,** **Csegére** **Györfi Zoltán,** **Saápra** **Domján János,** **Mészöly Endre** **Nagy-Léta,** **Biszerszky Iván** **Kunhegyesre,** **Hosszu-Pályiba** **Méhes Géza,** **Darvasra** **Eöri Endre,** **Henczidára** **Arvay Béla,** **Kajdi Gyula** **Szerepre,** **Thoroczky Gyula** **Józsára,** **Tisza-Szent-Imrére** **Szentel Kálmán,** **Tetétlenbe** **Dienes Odön,** **Naményba** **Hajdu János,** **Mezőkeresztesbe** **Szabó Gyula,** **Eszlárra** **Pethő Károly,** **Gesztre** **Csóka Lajos,** **Vértesre** **Szabó Benjámín,** **Szathmárhegyre** **Végh Antal,** **Félegyházára** **Kecskés Gyula,** **Kis Létára** **Varga Lajos** választatott meg. Debreczenben **J á n o s s y** Zoltán szénior, **D i ó s z e g h y** Mihály esküdt felügyelő, továbbá **E r d ő s** Lajos és **K. T ó t h** Sámuel negyedéves theologusok végzik az istentiszteleteket.

— **A Fiuméba rándulók figyelmébe.** Vettük a következő felhívást: „Tisztelettel felkérem a Fiuméba jövő t. pártoló urnókat és urakat, hogy elszállásolási és podgyász jegyök, valamint vasuti igazolványaiknak átvétele céljából hivatalomban szerdán délig megjelenni, vagy a jegyért írott levélke mellett megbízottat felküldeni sziveskedjenek. Továbbá szives tudomásul adom, hogy a z ó n a ü r l a p o k a vasuti pénztárnál váltandók ki és pedig Bpestig III. o. 3 frt 50 kr., Bpesttől Fiuméig II. o. 5 frt 80 kros ürlap. Debreczen 1894. május 8. **Krasznay Ferencz** dal. egy. titkár. A delegyleti jelvények és kalapok **S z i l á g y i** Imre egyleti tagnál a városházán kiválthatók.

— **Szegények napja.** Ma a szegények napja volt a városházán. Öreg, tagbaszakadt koldussasszonyok, rokkant, ősz emberek állottak el az alapítványi pénztár előtti tért. Nehezen, remegve várták a perezet, — a mikor nevükön szólítják őket s aztán valahonnan a századik fölt mögül elővették az összefogdosott, bepíszkolt irásokat, amelyre kiadták nekik a félévi segélyt ezüst koronákban. Az volt a boldogabb, a ki előbb megkapta az ő néhány ezüst darabját. A segélyosztás különben az egész délelőtti folyamán eltartott.

— **Öngyilkosság.** A mint lapunknak **B.-Ujvárosról** írják, **P i n c z é s** Ferencz 54 éves, balmazújvárosi illetőségű, szoboszlói lakos, munkás holttestét tegnap a h.-szoboszlói határban találták meg. Halántékán golyóseb látszott és így a hatóság, miután nyilvánvaló, hogy az illető természetellenes halállal mult ki, elrendelte az orvosrendőri boncolást, mely tegnap délután ejtetett meg **B.-Ujváros**on. hová az elhunyt **Pinczés** nőtestvére a holttestet vitette. Az orvosrendőri boncolást **dr. Rózsá** **Jakab** közs. orvos, **dr. Forrai** **András** t. szolgabíró és **B.-Ujváros** község előjáróságának két kiküldötté jelenlétében **B e r é n y i** **Pál** eszközölte. A boncolásnál kétségtelenül konstataitván az öngyilkosság, a holttest eltemetésére a közigazgatási hatóság az engedélyt megadta. Az öngyilkosság okát nem tudják.

— **A szengőz áldozatai.** Ismét nagy szerencsétlenség történt városunkban. A szengőznek két szerencsétlen áldozata fekszik eszméletlenül, illetőleg az egyik meghalva a közokóházban. A szerencsétlenségről tudósítónk az alábbiakban számol be: A **Piacz** utca 2139-ik sz. báró **J o s i n e z y n é** tulajdonát képező házban egy udvari lakást renováltak, hogy oda **N a g y** **Sándor** ügyvéd, beköltözék. Az ujonnan készített s még nedves szobákat, hogy azok minél hamarabb lakhatók legyenek, vaskosarakban kőszénnel szárították. Tegnap este **S z a b ó** **Lajos** és **H a j ó** **Sándor** kőművesek háltak ott, hogy a száritásra és az ott maradt kőműves szerszámokra felügyeljenek. Lefekvés előtt azonban jól bepálinkáztak s azután a kőszénnel fűtött szobába bemenve, ajtót, ablakot betettek. Éjjel a kifejlődött nagymennyiségű szengőz, — mivel a szabad levegő a szobába sehol sem hatolhatott be, — megkövetelte áldozatait. Reggel, ugy öt óra felé az udvar egyik lakója, az új szoba felől kellemetlen szagot érezve, oda benyitott s ott **S z a b ó** és **H a j ó** kőműveseket látta, a kik a padlón mozdulatlanul heverték. Rögton **F ü l e** **Miklós** házmesterért szaladt, a ki behatolt a szobába, a honnan az erős szengőz hatása miatt, csak nagy nehezen volt képes a két szerencsétlen áldozatot a szabad levegőre kihozni, ahol azonnal megtették az élesztési kísérleteket. A gyorsan előhívott **D r. B a l k á n y i** **Ede** elsőkerületi orvos **S z a b ó** **Lajos**on azonnal konstataulta a halált, míg **H a j ó** **Sándor** csak eszméletét veszítette el. Hogy miért volt **S z a b ó** **Lajos**ra nagyobb hatással a szengőz, annak oka abban rejlik, hogy **S z a b ó** hanyatt feküdt, míg **H a j ó** areczal lefelé s így a szengőzzel telt levegőt nem szivta be oly nagy mértékben. A két szerencsétlen áldozatot azonnal kiszállították a közokóházba, ahol **H a j ó** **Sándor** még a délelőtti folyamán visszanyerte eszméletét. **S z a b ó** **Lajos** temetése holnap délután fog végbemenni.

— **Ki akar pályázni?** A debreczeni gazdasági egyesület a kassai III-ik honvédkerületi parancsnokságtól megkeresést kapott. E megkeresésében arra hívja fel a parancsnokság a gazdasági egyesületet, hogy tagjait a kerület honvédségének gazdasági szükségleteinek a szállítására hívja fel. Ilyen szükségletek pl: széna, zab, alom, ágyszalma, kőszén, tűzifa és kenyér. Azok kik a pályázat iránt érdeklődnek s abban részt kívánnak venni, e feltételeket **S z ü c s** **Mihály** gazdasági egyesület titkáránál megtekinthetik.

— **Emléktárgyak a fiumeiak részére.** Sok fejtörést okozott a Fiuméba rándulóknak, hogy mivel viszonzozzák azt a sok szebbnél szebb Moretti ékszeresekét, (a turbános néger) melylyel a fiumeiak itt létükkor házigazdáikat elhalmozták. Lőfkovits ékszerésznek sikerült az alkalmas emlék-tárgyakat művészi kivitelű debreczeni motívumokkal (színház, nagytemplom, Csokonai-szobor stb.) ellátott ezüst kanalacsákkal eltalálni. Láttuk ez izléssel kidolgozott emléktárgyakat, melyek valóban alkalmasak arra, hogy a debreczeniek fiumei látogatásának maradandó emlékeit képezzék. A dusan aranyozott kávé kanálkák homoru felületén művészi, zománcozott kivitelben **p o m p á z n a k** a **d e b r e c z e n i** motívumok, míg a **d o m b o r u** részen izléses vésetben e felírás van: Debreczen. A Fiuméba rándulóknak melegen ajánljuk figyelmébe ez emléktárgyakat; vigyenek minnél többet fiumei testvéreinknek, kik bizonyára a legszivesebb vendégszeretettel fognak minket fogadni. — **A B o r o s t e s t v é r e k** által kiadott legyezők, melyeknek részletes leírását már közöltük, olesó voltak mellett is, szintén nagyon alkalmas és kedves emléktárgyak, melyeknek néprajzi műbecse is van, amennyiben az alföldi népviseletet tárja elénk az a sok szép fényképreprodukció, melyek-

nek eredetijét lovag Chilinsky György fényképész készítette és állította össze festői csoportba. A legyezők kaphatók a Csáthy és László-féle könyvkereskedésekben, ifj. Gyürky Sándor, Mendelovits Lajos kereskedéseiben, Chilinsky György lovag fényképész és a kiadó-czég: Borostestvérek üzletében.

— **Egy zsák tengeri.** Hogy még ilyen is megtörténhetik az életben. Csóka József földbirtokos tegnap a Kádár dűllön egy három vékás zsákot talált tengerivel telve. Tulajdonosa a mezőrendőr kapitányságnál átveheti.

— **Levágott lófark.** Ezért ugyan nem volt érdemes Sándor József uramnak Szoboszlórol Debreczenbe jönni. Mert ma délelőtt nagy szerencsétlenség történt vele, levágták a ló farkát. Egy Fodor Gábor nevű tanonc tette meg az ő kelme lovával azt a csufot, hogy gazdája szemé láttára levágta a lófarkát. Sándor uram afiával együtt üldözőbe vette amerényelt elkövetőjét s nagy nehezen nyakon is csipte s nagy trimmfussal fel is kísérte a második kerületi kapitánysághoz, ahol kihallgatás után ügyét áttették a királyi ügyészséghez.

— **Lakásváltozás.** Dr Bakonyi Samu ügyvéd irodáját az „Európa”-épületbe (Kis-Varad-utca 2120 sz. a) helyezte át.

— **Egy férfi dívat és szabó üzlet** kedvező feltételek mellett eladó, bővebbet a kiadóhivatalban.

Halálozási kimutatás.

Debreczen város területén az elmúlt héten, azaz április hó 29-től május hó 5-éig a következő halálozások fordultak elő:

A Piac-utca ikerületben: Szabó Sára két hetes, ref. bélhurut; Király Mihály halva született leánya; Bánffy Ilona 10 hónapos, róm. kath., bélhurut; Bíró József 16 éves, izr., tüdővész; Mészáros Mária, 3 hetes, ref., görcsök; Szabó Béla, 3 hónapos, ref., bélhurut; Farkas Háni 5 hónapos, izr., bélhurut; Cseresnyés Julia, 6 hónapos, ref., bélhurut.

A Csapó-Péterfia-utca ikerületben: özv. Benke Lajosné, 58 éves, ref., agybénulás; Boross István, 6 hónapos, ref., bélhurut; Bányai Erzsébet 3 éves 10 hónapos, ref., agylob; Tóth István, 1 éves és 6 hónapos, ref., bélhurut; Kállai Erzsébet, 5 hónapos, ref., görcsök; Kálmán Lőrincz, 56 éves, ref., tüdőlegdaganat; Szepesi Mária, 9 hetes, róm. kath., bélhurut; Nagy Juliánna, 4 hónapos, ref., bélhurut; Pinczés István, 44 éves, ref., tüdőlob; Hornyák Mária, 13 éves, ref., agygerincagylob; Haranghy Bálint, 48 éves, ref., szivszélhűdés; Klein József, 2 hónapos, ág. evang. hörghurut; Nagy János, 7 hetes, ref., görcsök; Szalai Ferencz, három éves, ref., roncsoló toroklob.

A Varga-Kosuth-utca ikerületben: Kaminár Juliánna, 1 éves, ref., tüdőlob; Kozma Margit, 2 hónapos, róm. kath., görcsök; Várján György, 5 éves, róm. roncsolótoroklob; özv. Kovács Jánosné, 65 éves, ref., szervi szivbaj; Rác Juliánna, 2 éves, ref., roncsoló toroklob; Tóth István, 8 éves, ref., tüdőgümőkór; Tarjányi Erzsébet, halva született fia; Král Lajos, 6 hónapos, görög. kath. veleszületett gyengeség; Vass János halva született leánya: özv. Szilágyi Györgyné, 84 éves, ref., gutaütés; Szilágyi Katalin, 2 éves, ref., görcsök.

Színház.

* **A debreczeni színtársulat Nyiregyházán.** Nyiregyházáról vesszük a hírt, hogy Tiszai Dezső debreczeni színtársulatának ott rosszul megy a sorsa. Az előadásokat naponként igen gyéren látogatja a közönség s a bérlet is felette kicsiny. Csak pár hét előtt távozott Nyiregyházáról Dobó színtársulata s így az ottani közönség alig megy színházba. E héten mutatja be a társulat a „Sztrogoff Mihály utazása Moszkvától Irkuezkig” című látványosságot, azután még néhány előadást tartanak s új állomásukra, Békés-Gyulára mennek.

* **Küry Klára megy.** Mint biztos forrásból értesülünk, Küry Klára a budapesti népszínház primadonnája, a múlt hét folyamán irásban felmondott öszre Evva igazgatónak. — Küry Klára ugyanis a berlini Unter den Linden színház igazgatójától kapott szerződési ajánlatot, s azonkívül Munkácsy Mihály felszólította, hogy menjen ki Párisba, a hol ő bemutatja és szalonjában fog énekelni s nem kételkedik, hogyha megismerik, szerződöttni fogják. A művésznő, a ki már régebben feszült viszonyban van Evvával, kapva kapott az alkalmon, hogy ezt a műintézetet elhagyja. Evva nem fogadta el a felmondást, de Küry ragaszkodik hozzá. A múlt hét folyamán Evva hosszabban tárgyalta a művészoóval, azonban a mint értesülünk, hiába.

* **Javítások a színháznál.** A színtársulat festője Hellwig Albert az egész nyárra Debreczenben maradt, hogy ez idő alatt a város színházi díszleteit mind átfesse. A régi kopott díszletek gyakran zavarták az illúziót; az öszszel egészen ujakká varázsolva kerülnek vissza a színpadra.

Törvénykezés.

— **Karó lépés és gyujtogatás.** Krajczárból lesz a forint! Így tartja a magyar példa beszéd. És ez igaz is, valamint az is, hogy kis tolvajból lesznek a nagy gazemberek. Ifj. Kovács Mihály alsó józsi lakos Berecz Józsefnél lakott egy bérelt szobában. Bereczék észrevették, hogy Kovács kedves nejével egyetemben hordja el a gazda szőlő karóit s ezért kiutasította őket a lakásból. Kovácsot a dolog bosszantotta s egy alkalmas pillanatban bizony felgyujtotta ő kelme a Berecz uram házat. Azonban most is pechje volt szegény Kovácsnak, mert azonnal nyakon csipték s a község házára vitték, a hol beismerő vallomást tett. Ebben az ügyben mondott ma ítéletet a helybeli kir. törvényszék Mócsy József elnökléte alatt s ifju Kovács Mihályt, bár most már mindent macacsul tagad is, 5 évi és 6 hónapra fogházra és tíz évi hivatal vesztésre ítélte. Vádolt kir. ügyész és védő ügyvéd apelláltak.

Közigazgatás.

Szabályrendelet.

A Debreczen sz. kir. város törvényhatósága területén levő Homok- és Csapó-kertekre nézve.

1. §. A Homok- és Csapó-szöllőskertekben ezen szabályrendelet életbelépéséig saját épületeikben állandó lakást foglalt szőlő tulajdonosok és illetve családjaik, tekintve, hogy már eddig befektetéseket tettek, ott mint állandó lakosok tekintetnek és az alábbiakban megállapított rendszabályok alá esnek.

2. §. Azon szőlő tulajdonosok; kik a kérdéses kertekben az állandó lakhatást jövőre megszerezni kívánják, — kötelesek ez iránt a városi tanácshoz folyamodványt adni be, melybe kimutatni tartoznak, hogy a jelen szabályrendeletben foglalt feltételeknek megfelelően tudnak s amennyiben ezt kimutatni képesek, az engedély tőlük meg tagadható.

A városi tanács által az ilyen tárgy — kérvényekre hozott határozatok birtokon kívül fellebezhetők.

3. §. A kik a város tulajdonához tartozó vagy közvagyonot képező gyeput, árkot, dülő-utat, vagy azokból valamely területet jövőre hatósági engedéllyel nyerne: kötelesek a város pénztárába egyszer s mindenkorra ölenként a városi tanács által megállapítandó s 1—2 forintig terjedhető váltságdíjat fizetni, mely bevételek külön alap képzésére fognak fordítottatni aképen, hogy ezen alpból fognak a kérdéses területek külön kiadásai fedeztetni.

4. §. A tulajdonosok pajtáikat, illetve házaikat és egyéb épületeiket a jövőben a városi építkezési szabályok értelmében, a közegészségügyi, köz és tűzbiztonsági és tűzrendészeti követelményeknek megfelelően, a rendőrkapitányság jelentése és a megejtendő

vizsgálat alapján, a városi tanács határozata folytán lerontani.

A közegészségügyi szempontokból károsoknak, vagy veszélyesnek talált lakásokban pedig a rendőr-kapitányság jelentése alapján és hatósági orvos részvételével megejtendő vizsgálat alapján a lakhatás a városi tanács által betiltandó mindaddig, míg azt a háztulajdonos a közegészség követelményeinek teljesen megfelelőleg helyre nem állítja.

4. §. A főutaknak legalább is 8 öl, a mellékutaknak pedig legalább 6 öl szélességűeknek kell lenni s e tekintetben kötelesek a szőlő tulajdonosok a netaláni kisajátításoknak magukat alá vetni.

6. §. Az 1881. XLI t.-cz. értelmében a kisajátítások elhatározása és kifizetése a városi hatóságot illeti.

A kisajátítás költségeit a 3. §. szerint alakítandó s az illető kertek ezéljaira szolgáló alap viseli, melybe a szabályozás folytán visszamaradó utrészekért befolyó vételi árak, továbbá az ezen szabályzat alapján kiszabott és behajtott büntetéspénzek is beszolgáltatandók.

Ha a kisajátítás költségei a most említett alpból fedezhetőek nem volnának: azok a kertbirtokosokra birtok arány szerint kivetendők.

7. §. A régi gyakorlat szerint eddig utul használt járó barázdák, melyek a szabályozás által nem érintettek, egyelőre a gyalog közlekedésre fenn hagyandók.

8. §. A kertbirtokosok, — a városiakhoz hasonlóan — minden némű közterheket (mint p. o. országos, egyházi és esetleg községi adókat s az ő különös helyzetükből folyó költséget s az ezek kivételével és behajtásával kapcsolatos terheket) viselni tartoznak s gyermekeiket az 1868. XXVIII. törv. ezikk értelmében télen és nyáron egyaránt iskoláztatni kötelesek.

9. §. A kertekben kutyák csak bekerített udvarban tarthatók.

A csösznek megengedtetik, hogy kerülés közben egy kutyát magával szabadon viihessen.

Rendes kezelés mellett lovat, tehenet és sertést, — az utóbbit legfeljebb 4 darabot — állandóan csak a városi építkezési szabályoknak megfelelőleg épített istállóban és ólakban, apró marhat csak kerített helyen, szabad tartani.

10. §. A kintlakók kötelesek épületeiket másfél méter magas deszka, lécz, vagy más megfelelő kerítéssel és a dülő felől rendes ajtóval ellátni.

11. §. A törvény értelmében rendőri felügyelet alá helyeznek a kintjakás szigoruan tilos.

12. §. A kertből hatósági engedéllyel kikerítve lévő, vagy jövőre kikerítendő telepek tulajdonosai a kerítésök mellett a csöszjárast kihagyni kötelesek.

Egyéb tekintetekben a kertségi szabályok a kikerített telepekre egyáltalán nem vonatkoznak.

13. §. Minden kerti birtokos köteles tünni, hogy telepén a rendőr-kapitánysági s egyéb hatósági közegek, ha igazolvánnyal vannak ellátva, vagy személyök közismeretű, bármely időben szabadon széttekinthessenek.

14. §. A hit alatt szolgáló csöszök, — a részökre adandó külön utasításban irt rendőteendőkön kívül, — az adó s egyéb öszzeírásoknál, a bírósági s egyéb hatósági kézbesítéseknel segédkezni tartoznak.

15. §. Lakására szolgáló épületet jövőre 300 □ ölnél kissebb területre építeni nem lehet.

A Homok- és Csapó-kertekben lévő szőlőbirtokok a városi hatóság engedélye nélkül el nem darabolhatók.

16. §. Mind a régebben beköltözettek, mind az ezután engedéllyel beköltözendők, magukat mindennemű városi szabályrendeletnek alá vetni kötelesek s a lakásul szolgáló épületekre mindazon közterhek kiróhatók, — melyeket a belvárosi lakházak viselnek.

17. §. A lakás ezéljaira készült épületek folyószámmal látandók el.

18. §. A jelen szabályrendelet 2, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15 és 17. §§. határozmányaiaból következő cselekmény, vagy mulasztás kihágást

képez 2 frttól 50 frtig terjedhető s a kert ezéljaira fordítandó bénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén megfelelő elzárással büntetendő.

19. §. A jelen szabályrendelet hatálya alá utköző kihágások felett I-ső fokban a rendőrfőkapitányság, II-od fokban a városi tanács, III-ad fokban pedig a m. kir. belügyminiszter bíraskodik.

Sertés vásár. Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése 1894. év május hó 7-én.

Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felül sulyban) 47-48. krig. Öreg közép (páronként 300-400 klgr. sulyban) 47-48. krig. Fiatal nehéz páronként 320 klgron felüli sulyban 50-50 1/2 krig. Fiatal közép (páronként 250-300 klgr. sulyban) 49-50 1/2 krig. Fiatal könnyű (páronként 24 klgrig terjedő sulyban) 49-50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 47-48 krig. Közép (páronként 220-280 klgr. sulyban) 46 1/2-47 1/2 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 47-48 krig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) — krig. Közép (páronként 220-260 kgr. sulyban) — krig. Könnyű (klgr.-kint 220 klgr terjedő sulyban) — krig. — Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgrig felüli sulyban) 48-49. krig. Közép (páronként 220-260. klgr. sulyban) 48-49 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 47-48 krig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványos levonások mellett egy kilogram sulyra krajczárokból értendő. Szokványosul a hizott sertések teljes (brutto sulyból az életre páronként 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 1/2 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

REGÉNYCSARNOK

Szerelem és bűnhődés.

Angol regény.

Irta Brent Ernő, fordította: Krónika író.

— Bizhatik bennem, — mondá a férfú tiszteletteljes hangon. Hisz ön azt, mit elvégezhet, mindig jól szokta fizetni.
— Az minden attól függ, hogy miképp szolgál engemet, és nekem csakis oly emberre van szükségem, mint ön, ki bátor s ügyes s csinos külsővel is bír.
Itt egy menetrend. Azokat a vonatokat fogja használni, melyeket itt aláhuztam. Majd gondoskodom, hogy a peronon mindig megfigyeljék, vajjon ezen vonatokat használja-e fel. Minden kísérlet, hogy a pénzzel megszökjék, az elfogatását vonná maga után.
A férfi meghajlott, — de nem szólt semmit.
— Ha a banknál netalán kikérdeznék, folytatá az őrnagy-özvegy, ugy csak annyit mondjon, hogy ön Gunter őrnagy szolgálja, ki most itt időzik és hogy Lady Selton küldte önt. Valaki lesz a közelében, a ki mindazt megerősíti, mit ön mond, és mig csak kötelességét teljesíti, nem lesz baja.
— Bizhatik bennem, Mrs. Digby, mondá Miller még egyszer. Ha nem éreznék önért többet, mint a mennyit egy szolga az ura iránt rendes körülmények közt érez, ugy nem tettem volna meg azt, mit megtettem. Mindamellett azonban joggal lát munkájához óvatosan velem szemben is. Ötvenezer forint nem kis megpróbáltatás.
Mrs. Digby tudta, hogy bizhatik benne, azért egy intéssel tudára adta, hogy megkezdheti működését.
Eltávozott.
Bizalmát igazolta. A meghatározott időben pénzzel — huszezer frt aranyban és harmincezer apróbb bankjegyekben — visszatért.
— Ötszáz forintot ígertem, itt van, — mondá Mrs. Digby. Nem volt valami akadály?
— Nem. Elolvasták a levelet, s csak megkérdezték hogy hívják, honnan jövök.

Akkor aztán ide adták a pénzt ugy a hogy most hoztam.

— Az ígért ötszáz forint itt van, folytató Mrs. Digby nyugodt hangon, azonban adok még ezer ötszáz forintot hozzá.

Az ember mormogott, hogy e pénz összeg talán mégis sok lesz a szolgálatért.

— Ezen pénzzel, folytató Mrs. Digby, miközben a nevezett összeget kis bankjegyekben le olvasta, azon tanácsot is adom egyszer szersmint, hogy hagyja el gyorsan az angol földet s ne jöjjön vissza soha többé.

— Miért?
— Talbot Selvin Grey hadnagy atyja megérkezett mondá,

— Az nem ismer engemet.

— Hozott magával rendőrgyöngökös és ezek egy tört, vérel mecskolt vadász ostornak ólommal töltött tokját találták meg.

Miller borzadt.

— Mr. Grey halott, folytató halkan az őrnagyözvegy.

A tőle elloptott ötven ezer forintot ma reggel váltotta be a banknál, egy hamis váltó előmutatása mellett, azt mondván Lady Selton küldte magát.

Az obsitos katona Mrs. Digbyt néhány pillanatig tompa hallgatással szemlélte.

Átlátta a valót. Mormogott egyett, de Mrs. Digby hajthatatlan maradt.

— A leggyorsabb ló lesz ez éjjel az ön legjobb barátja és ön megszokik bármily éghajlatot. Ön bátor, ügyes ember s nagyon fájtól oly gyorsan elválni.

(Folyt. köv)

A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése május 8 án.

(Távirati tudósítás. Erk. 3 óra 10 p)

a = változó felhőzet, **n** = hűvös, **h** = helyenként csapadék, **ch** = zivatarok.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

V. Gy. Sajnáljuk, hogy a beküldött jelentést, mely a mellett, hogy ma már elvesztette aktuális jellegét, még csak is érkezett, nem közölhetjük. Minden a kiállításra vonatkozó újabb adatot, ha az idejében jön hozzánk, szívesen közlünk, de az Értesítő után, melynek jussát a monopolizáláshoz nem ismerjük el, — semmiesetre.

Olive. A kis cikket megkaptuk és alkalomadtán közöljük. A szép arához, a csinos kis palóc leányhoz, kit személyesen ismerünk, szívből gratulálunk.

Szociáldemokrata munkás. Hiszen szép, szép az szociáldemokrácia és csak méltánylandó az a mozgalom, mely az országos kongresszus előtt keletkezett, hogy t. i. a kongresszus fejezze ki rosszallását a h.-m.-vásárhelyi zavargások fölött; de az az erőszakoskodás, mely az ön proletár-hangu leveléből is kéri, nem szép. Ez az oka, hogy mi nem tartjuk észszerűnek az önök doltgát. Mindaddig, mig az erőszakoskodást ki nem küszöbölik, ellenük leszünk.

MENETREND.

— Érvényes 1894. május hó 1-től. —

(Egységes vasuti (zóna) idő szerint.)

Debreczenből indul:

Budapest-felé (gyorsvonat)	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest-Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
	este 10 ó. 31 p.
1) P.-Ladány-Nagyvárad felé	délután 8 ó. 32 p.
Csak P.-Ladányig v. v.	este 8 ó. 15 p.
	minden kedde
Szatmár-M.-Sziget felé	délután 3 ó. 48 p.
Csak Szatmárig	reggel 5 ó. 15 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	este 8 ó. — p.
	éjjel 3 ó. 05 p.
2) Miskolcz-Kassa felé	reggel 8 ó. 25 p.
3) Miskolcz-Kassa felé	este 8 ó. 05 p.
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	délután 3 ó. 56 p.

1) P.-Ladánytól gyorsvonat.
2) Kassára erk. d. u. 3 ó 31 p Poprádra e 7 ó. 25 p.
3) Jun. 15-től Kassára erk. gyorsv. reg. 5 ó., Poprádra reggel 7 ó. 35 p

H.-Böszörmény — Búd. Sz.-Mihály felé	máv.-ról reggel 5 ó. 48 p.
	vásártérről " 6 ó. 04 p.
	máv.-ról délután 3 ó. 37 p.
	vásártérről " 3 ó. 50 p.
Füzes-Abony-Kassa felé	máv.-ról reggel 5 ó. 00 p.
	vásártérről " 5 ó. 13 p.
	máv.ról délután 4 ó. 10 p.
	vásártérről " 4 ó. 22 p.

Budapestre érkeznek:

a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy. v.	d. u. 1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 30 " " " " " " " "	este 8 ó. 15 p.
az este 10 ó. 31 " " " " " " " "	reggel 5 ó. 50 p.

Debreczenbe érkeznek:

Budapest-Nagyvárad felől	délután 3 ó. 28 p.
" " gyorsvonat	este 7 ó. 09 p.
" " " "	éjjel 2 ó. 40 p.
Nagyvárad-P.-Ladány felől	reggel 7 ó. 41 p.
Csak P.-Ladánytól	reggel 4 ó. 55 p.
M.-Sziget-Szatmár felől	reggel 7 ó. 50 p.
" " " "	délután 12 ó. 16 p.
" " " "	este 10 ó. 16 p.
Csak Szatmártól	este 7 ó. 45 p.
1) Poprád-Felka-Kassa-Miskolcz felől	reggel 8 ó. 07 p.
2) Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől déli	12 ó. 21 p.
3) Poprád-Felka-Kassa-Miskolcz felől	este 7 ó. 40 p.
" " " " " " " " " " " " " "	reggel 8 ó. 09 p.
B.-sz.-Mihály- (vásártérre)	" 8 ó. 17 p.
H.-öszörmény felől (vásártérre)	este 7 ó. 41 p.
" " " " " " " " " " " " " "	" 7 ó. 50 p.
F.-Abony felől vásártérre	reggel 7 ó. 44 p.
" " " " " " " " " " " " " "	" 8 ó. — p.
" " " " " " " " " " " " " "	délután 5 ó. 21 p.
" " " " " " " " " " " " " "	" 5 ó. 30 p.

Budapestről-Debreczenbe indul:

a délután 3 ó. 31 p.-kor érkező sz. v. reg	8 óra 25 p.
az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy. v. délután	2 óra 10 p.
az éjjel 2 ó. 40 " " " " " " " " " "	este 7 óra — p.
az éjjel 2 ó. 40 " " " " " " " " " "	gy. v. átszállással este 6 óra 15 p.

1) Poprádról Jun. 15-től gy. v. ind. este 9 ó. 30 p.
2) Kassáról indul reggel 4 ó. 55 p.
3) Poprádról ind. r. 8 ó. 35 p. Kassáról d. 12 ó. 31 p.

A Perenospóra elleni védekezés ideje bekövetkeztével ajánlom a t. közönség b. figyelmébe, ngs. Szabó Lajos ur vinczellér képezdei igazgató, több éven tett megfigyelés folytán azon nyilatkozatát, hogy az Azurin a perenospóra elleni védekezésnél alig ér valamit, mig a

KÉKKŐ

(rézgálitz) — határozottan a legjobb.

Használati utasítás az első permetezéshez:

100 liter vízhez 1 kiló kékkő, 1 kiló mész, vagy 1 kiló szóda.

Kékkő, szóda, Raffia, nálam legolcsóbb árban kapható. Tisztelettel

Leidenfrost Ármín

Debreczen.

Minden könyvkereskedés utján beszerezhető a jutalomdíjjal kitüntetett és Dr. Müller orvosi tanácsos által írt, már 27-ik kiadásban megjelent

A zavart ideg- és nemirendszer,

czimű mű

Bérmentes szállítás borítékban 60 kr.-nak postabélyegeken való beküldése mellett.

Bendt Eduárd,

Braunschweig.

Bársonnyal bevont koporsók 25 frttól feljebb.

Ercz és művirág koszorúk, szalagfeliratok a legizlésebb kivitelben.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, miszerint

KEGYELET

temetkezési intézetemet,

Várad utca iparbank palotából

1894-ik évi Május 1-jével,
Tisza-palota, kenyérpiacz, a Fodor József-féle helyiségbe tettem át.

Egyidejűleg nem mulaszthatom el a n. é. közönségnek és jóakaróimnak figyelmét, ujonnan és folyton a legszebb diszletekkel gazdagon felszerelt intézetemet felhívni. — kérve megtisztelő bizalmát s biztosítom a legjutányosabb és legpontosabb figyelmes kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

Kernáts Gyula,

a „Kegyelet“ temetkezési intézet tulajdonosa és Debreczen szab. kir. város közkórházának szállítója.

Temetkezések 10 frttól feljebb, a legdiszesebbig.

Ercz koporsók gyári árban árjegyzék szerint.

A legjobb és legegészségesebb, valódi francia Cigarette-papír és tok

LE GLORIA

JOSEPH BARDOU & FILS-101
Perpignan és Paris.

186. szám.

Az „ISTVÁN“ Gőzmalom társulat gyártmányainak

ÁRJEGYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-kán Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított a 1887. június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.

Készpénzfizetés mellett, zsákkal	együtt, 100 kíló
A. Asztali dara nagyszemű	14 20
B. Sainte " aprószemű	13 60
C. Király liszt	13 60
1. Lángliszt kivonat	12 60
2. Elsőrendű zsemlye liszt	12
3. Zsemlye liszt	11 60
4. Elsőrendű kenyér liszt	11 20
5. Közép kenyér liszt	10 60
6. Kenyér liszt	10
7. Barna kenyérliszt zsákkal á 70 kíl.	9 20
8. Takarmány liszt	6 60
9. Finom korpa zsákkal á 50 kíl.	4 60
11. Finom korpa zsáknélkül	4 40
12. Durva " zsákkal "	3 80
" " " zsáknélkül "	3 60
Csírke buza zsák nélkül	3 20

Debreczen, 1894. április 25.

Debreczen, Nyomatott KUTASI IMRE könyv- és könyomdájában.

TÓTH TESTVÉREK

Debreczen, Kossuth-utca, városházépület.

Pünkösdi
alkalomra és

állandóan
női felöltőinket potom áron elárusítjuk.

Női divatszövet, karton, batizst, Delain és többféle czikkekkel álló raktárunk feleslegét bámulatos olcsóra szállítottuk le.

Tisztelettel

Tóth Testvérek.

1868. év óta bevált szer.

BERGER-féle gyógy-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orrsói tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államaiban fényes sikortal alkalmastatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kosz s elődi kitételek, ugyazintán orr-rezesség, ótvár, fagydag, láb-száradás, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Coalások elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése s az ismert végjegyre való figyelmes tetes kéretik. Idült bőrbetegségeknel sikortal alkalmastatik a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.
Amely esetben ezek jobbnak találtnak, csak a Berger-féle kátrány-kénszappan kérendő; miután a külföldi utazatok hatásainaknak bizonyulnak. A gyengébb kátrányszappan az

arcbőr tisztáltsággal
eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegségei ellen felmulhatlan bőrtisztító mozdó s fürdőszappan mindennapi használatul szolgál.

Berger-féle glicerín-kátrányszappan
80% glicerin tartalommal s finom illattal.

Ara minden lának használatl tisztáltsággal együtt 25 kr.
A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: Benzoe-szappan a bőr finomítására, beraz-szappan pattanások ellen, carbol-szappan a bőr simítására himlőhelyeknél és mint fertőtlenítő szappan, lehtnyol-szappan rheuma s arcvörösség ellen, szepiló-szappan igen hathatós, Tannin-szappan lábizzásás s hűkühullás ellen; fog-szappan a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan utazások vannak Gyár s Forgató: G. Exil & Comp. Troppau. Erdemjellel kitértve a nemzeteköl gyógyserűltetésére Bécsben 1833.

Raktárak Debreczenben: Balázs E., Mihalovics István, Muraközy K., Dr. Rothschnek, és Tóth B., valamint magyarország legtöbb gyógyszerárjaiban.

Lenkenczében tört Festekeket minden színben, hamar szárító Padozat-fénymázt, (világos és sötét)

Azurint

Kékkövet, szőlőkötő Hancsot (Raffiát), ideji töltésű

ásványvizeket,

Gép-olajat, Szekérkenőcsöt, fehér és sárga Vaselint, Carbolineumot, Carbolsav, Carbolport, Creolint, Rovarport, zöld Gáliczot, nagyban és kicsinyben, a legjutányosabb napi áron ajánl:

Rickl József Zelmos.